

Nr 7.

Första kammarens allmänna beredningsutskotts utlåtande i anledning av väckt motion angående åtgärder för tillvaratagande av år 1952 motsedd ökning av turisttrafiken inom landet.

I en inom första kammaren väckt, till dess allmänna beredningsutskott hänvisad motion, nr 174, har herr *Lundqvist* hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte företaga omedelbara åtgärder för tillvaratagande av den ökning av turisttrafiken inom landet, vilken kan antagas bli en följd av 1952 års olympiad i Helsingfors.

Utskottet har berett tillfälle för Svenska turisttrafikförbundet att yttra sig över motionen.

Svenska Turisttrafikförbundet instämmer livligt i motionens syfte att bereda tillfälle till lättnader när det gäller olika slag av gränssformaliteter och att i övrigt i möjligaste mån undanröja onödiga irritationsmoment under färden genom Sverige för resenärer till och från Helsingforsolympiaden. Om detta lyckas får man säkerligen också större möjligheter att förmå de genomresande att under någon tid stanna som turister i vårt land. De åtgärder motionären förordar synes välbetänkta och ändamålsenliga. Icke minst angeläget synes det förbundet att den i motionen föreslagna informationscentralen i Stockholm för utländska turister kommer till stånd i god tid före högsäsongen 1952. Likaså är en sådan fråga som mobiliserandet av största möjliga antalet privatbostäder som rumsreserv för turister av väsentlig betydelse i detta sammanhang. I dessa avseenden torde det bli nödvändigt med en viss organisatorisk och ekonomisk insats från huvudstadens sida.

Förbundet önskar påpeka, att vad som av motionären anges såsom önskvärt med särskild tanke på förhållandena under innevarande år i verkligheten sammanfaller med vad som av turistnäringens olika företrädare bedömes som erforderligt också på längre sikt.

Utskottet anser i likhet med motionären, att landets turisttrafikintressen i möjligaste mån bör tillvaratagas i samband med olympiaden i Helsingfors sommaren 1952. Utskottet kan dock icke biträda motionärens yrkande om skrivelse till Kungl. Maj:t i denna angelägenhet. Dels synes tiden vara för kort för att några väsentliga initiativ i de hänseenden, som motionären nämner, nu skulle hinna tagas, dels torde det få anses ankomma på vårt lands turistorganisationer och resebyråföretag att vidtaga förberedelser för

att möta den föreliggande situationen. Utskottet förutsätter givetvis också att statens järnvägar, tullverket och övriga berörda statliga myndigheter vidtagit eller vidtager alla de åtgärder, som kan medverka till att sommarens väntade stora turistström löper så friktionsfritt och smidigt som möjligt. Utskottet får sålunda hemställa,

att motion I: 174 ej måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 mars 1952.

På utskottets vägnar:

BERNHARD NÄSGÅRD.

Närvarande: Se under utskottets utlåtande nr 6.

Reservation

av herr *Lundqvist*, som ansett att utskottets utlåtande bort ha följande lydelse.

Sommarens olympiska spel i Helsingfors komma antagligen att medföra en avsevärd ökning av turistströmmen till Finland. En betydande del av denna turistström torde taga vägen över Sverige. Detta kommer med säkerhet att ställa mycket stora krav på vår förmåga att ta väl emot, inkvartera och trafiktekniskt vidarebefordra resenärerna. Med hänsyn till den utländska turismens stora betydelse i olika avseenden för vårt land är det emellertid viktigt att vi utan att ge avkall på vår nationella egenart söka ordna så, att de utländska gästerna känna sig välkomna.

Det är ett känt faktum, att det redan under normala förhållanden är svårt att uppbringa hotellrum i Sverige. Orsakerna härtill äro flera: hotell ha nedlagts, prisregleringen som gäller för hotellnäringen har ansetts medföra olönsamhet och försvåra nyinvestering. Brist på medel till underhåll har dessutom på många håll sänkt standarden. 1948 års turistutredning anför i sitt betänkande (SOU 1951: 49), att den hotellkapacitet som föreligger under turistsäsongen och stora delar av året i övrigt är till bristningsgränsen utnyttjad i vad gäller Stockholm, övriga större städer och mera

betydande turistplatser. Inkvarteringssvårigheterna böra emellertid i väsentlig grad kunna mildras genom att man söker tillgodogöra sig privata bostäder och genom att öka den uthyrning av sådana som redan nu finnes organiserad på vissa håll. Medelst en effektivare propaganda kan man med all sannolikhet nå många som hittills icke ställt bostäder, rum eller våningar till förfogande för turister. För att organisera en dylik central registrering av bostadstillgången kunna förmodligen de lokala turistorganisationerna ställa lokaler och personal till förfogande.

Behovet av en central informationscentral för turister har upprepade gånger understrukits av bl. a. Svenska turisttrafikförbundet. Förslag här om har också framlagts inför handelsdepartementet år 1947. Såsom framgår av remissyttrandet över motionen II: 227 understryker Turisttrafikförbundet även nu angelägenheten av att en sådan informationscentral kommer till stånd i god tid före högsommaren 1952. En dylik informationscentral bör ännu hinna organiseras. Den synes lämpligen kunna förläggas till Stockholm, där i stort sett 75 procent av den utländska turistströmmen passerar. Kostnaderna behöva inte uppgå till större belopp. Det gäller närmast lokal, hyra och en personal på några få personer, förslagsvis under tiden 1 maj—15 oktober. Sammanlagda kostnaderna torde röra sig om 30 000—35 000 kronor, vilket får betraktas som en skälig utgift med tanke på den lättnad av svårigheter av olika slag, som en dylik central skulle kunna bereda turisterna.

Beträffande transportkapaciteten föreligga säkerligen vissa svårigheter, av vilka må nämnas den stockning, som kan uppstå i biltrafiken via färjorna Helsingör—Hälsingborg och Köpenhamn—Malmö. I anslutning härtill må framhållas att de nuvarande anordningarna i Hälsingborg och Malmö för tullbehandling av resgoods, tillhörande resande till och från utlandet, icke kunna anses tillfredsställande. Insättandet av extra bilfärjor och genomförandet av vissa organisatoriska och andra lättnader i fråga om tullbehandlingen torde vara nödvändiga om en ökad turistström skall kunna passera in och ut ur landet utan alltför många irriterande och tidsödande moment för de utländska turisterna.

När det gäller lättnader av gränsformalityter och tullbehandling synes det böra ligga inom möjligheternas gräns att redan i år, innan högsommarens trafiksvällning börjar, åstadkomma vissa provisoriska lättnader i pass-, valuta- och tullformalityterna. Utskottet vill erinra om de uttalanden i sådant hänseende som redan gjorts av Nordiska interparlamentariska kommittén för friare samfärdsel m. m. Utskottet förutsätter, att enighet i detta avseende bör utan alltför stor tidsutdräkt kunna uppnås mellan de olika nordiska länderna.

Helt naturligt är tiden redan för långt framskriden, för att initiativ nu skulle kunna tagas till nya mera omfattande åtgärder för den stundande

sommarens turisttrafik. Å andra sidan framgår av det föregående, att åtskilliga ytterligare åtgärder böra kunna vidtagas till fromma för den stundande sommarens utländska turisttrafik till och genom vårt land. Det synes viktigt, att dessa möjligheter utnyttjas. Angeläget icke minst med tanke på kommande års turisttrafik är, att olympiarenärer och andra tillfälliga sverigebesökare nu i sommar icke få ett negativt intryck av Sverige som turistland. Vissa exceptionella åtgärder torde därför redan nu till sommaren böra vidtagas, framför allt när det gäller reseformaliteter, inkvarteringsmöjligheter och informationsverksamhet.

Av stor betydelse skulle det säkerligen vara om från regeringens sida utan dröjsmål toges initiativ till sådana åtgärder, som böra och ännu kunna vidtagas till fromma för den stundande sommarens utländska turisttrafik till och genom Sverige. I anslutning till de åtgärder i sådant syfte, som utskottet här ovan redan berört, vill utskottet även framhålla önskvärdheten av att regeringen tar initiativ för att skyndsammast möjligt sammanföra representanter för turistorganisationer, trafikföretag, hotell och restauranger samt övriga inom turistlivet engagerade näringsgrenar för att slutligt genomdiskutera hithörande problem och gemensamt söka finna eventuellt ytterligare vägar att på bästa sätt taga hand om 1952 års turistström.

På grund av vad ovan anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av motionen I: 174 i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte företaga omedelbara åtgärder för tillvaratagande av den ökning av turisttrafiken inom landet, vilken kan antagas bli en följd av 1952 års olympiad i Helsingfors.